

การกระจายอำนาจรัฐสู่ท้องถิ่น
กับเศรษฐกิจไทย
ศาสตราจารย์ วุฒิสาร ตันไชย
เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

26/04/62

หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการบริหารเศรษฐกิจสาธารณะสำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 17
บรรยายวันศุกร์ที่ 26 เมษายน 2562 เวลา 17.00-20.00 น.

หัวข้อการบรรยาย

2

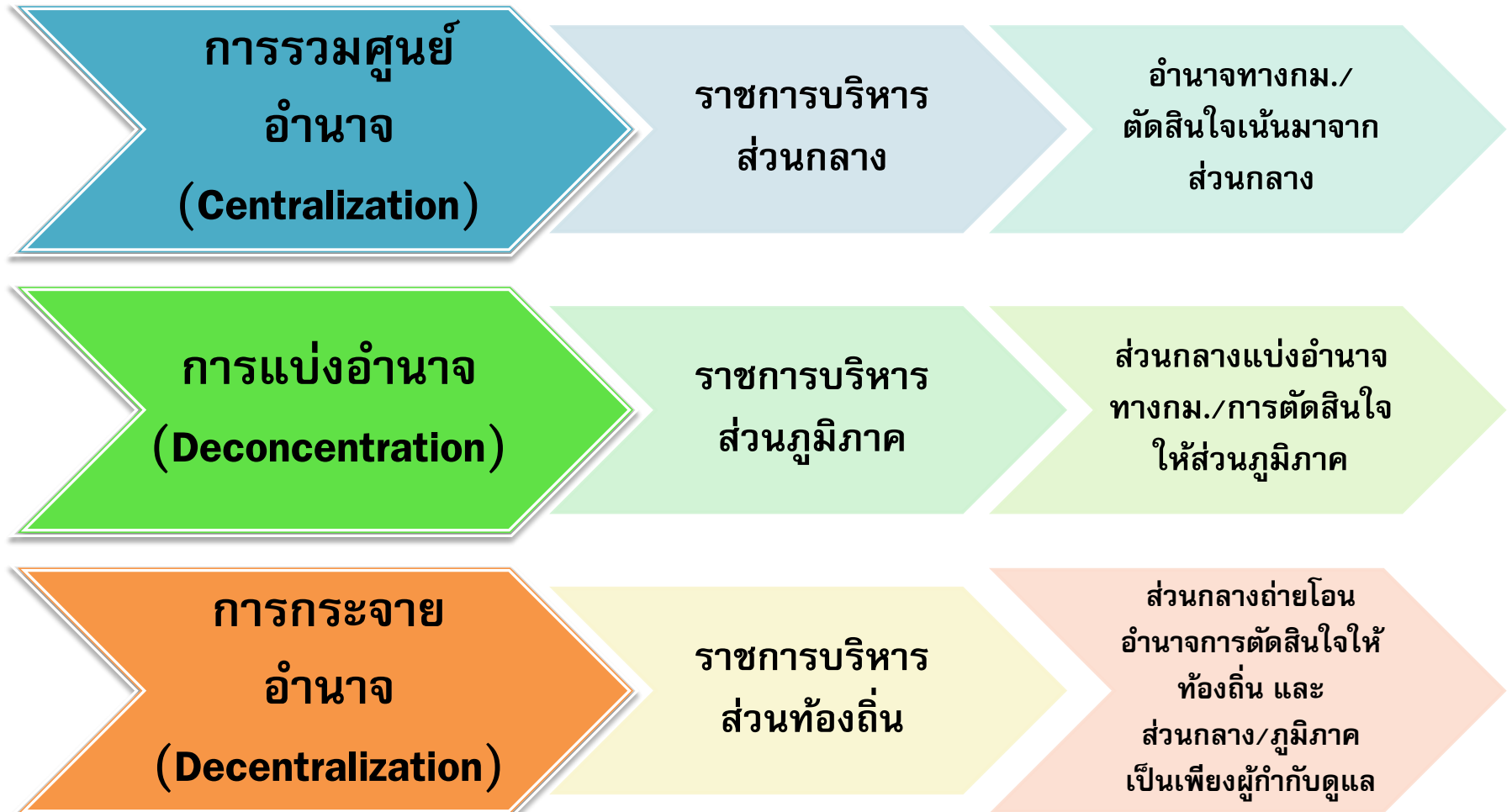
- ภาพรวมการกระจายอำนาจในประเทศไทย
- แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการคลัง
- ภาพรวมกฎหมายและสถานการณ์การคลังท้องถิ่นของประเทศไทย
- โครงสร้างและแหล่งรายได้ของการคลังท้องถิ่นในประเทศไทย
- ความไม่เท่าเทียมทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- สรุป: ทิศทางการกระจายอำนาจและการพัฒนาเศรษฐกิจ

3

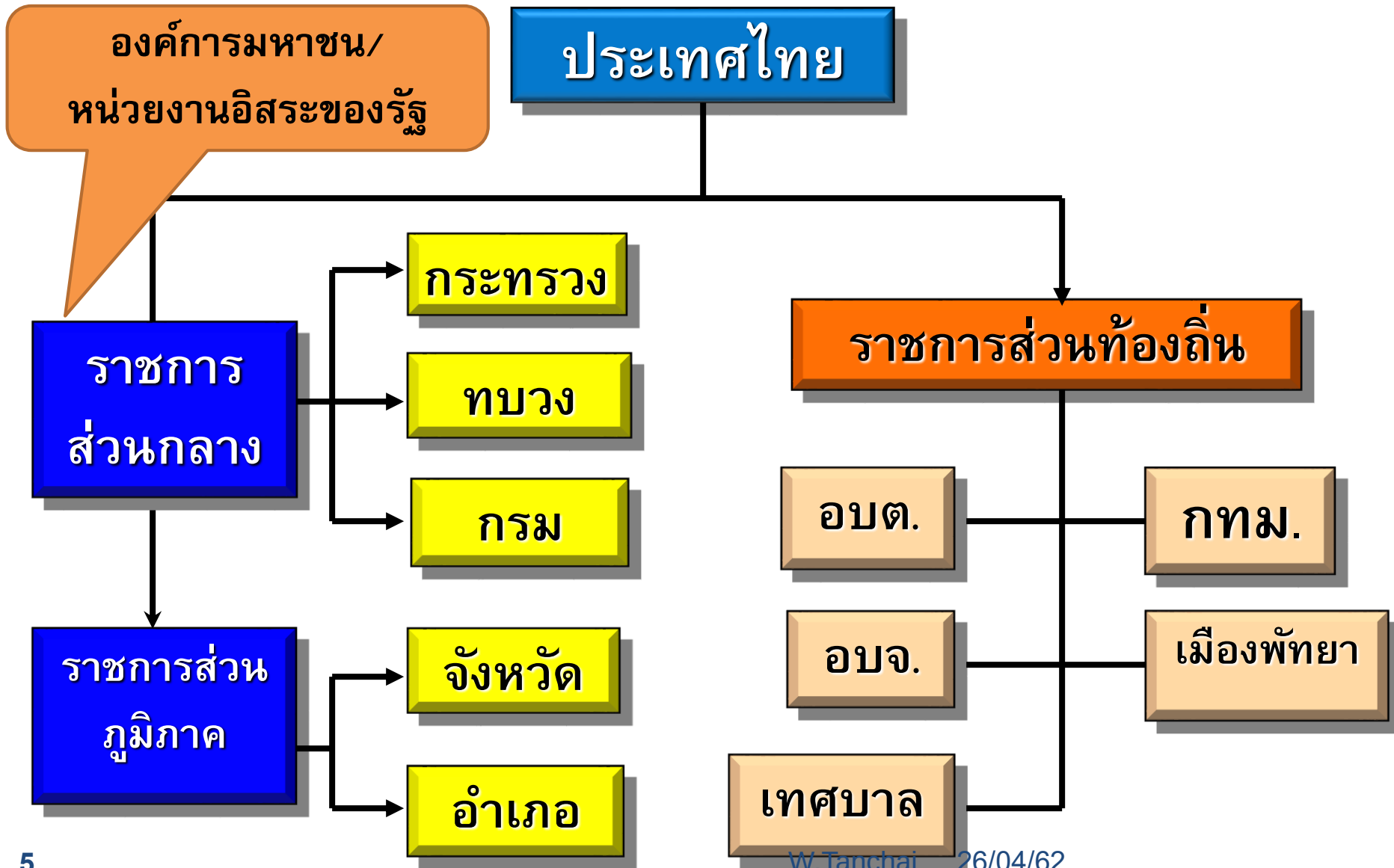
ภาพรวมการกระจายอำนาจในประเทศไทย

หลักการของการบริหารราชการแผ่นดิน

4

การจัดระดับการบริหารราชการของประเทศไทย

ภาพรวมพัฒนาการการกระจายอำนาจไทย

6

การบริหารราชการส่วนกลางเป็นกระทรวง

ระบบ เทศาภิบาล / การปกครองตำบลและหมู่บ้าน

การตั้งสุขาภิบาล พ.ศ.2440/สุขาภิบาลท่าฉลอม

พ.ศ.2448

พ.ร.บ.จัดการสุขาภิบาล ร.ศ.127 (พ.ศ.2451)

ข้อเสนอแนะการจัดตั้งเทศบาล

รัชกาลที่ 7

รัชกาลที่ 5

การเปลี่ยนแปลง
การปกครอง
พ.ศ.2475

ยุครัฐรูปการเมือง
พ.ศ.2540

รัฐธรรมนูญ 2560
และอนาคต

รัฐธรรมนูญพ.ศ. 2540
รัฐธรรมนูญพ.ศ. 2550
พ.ร.บ.การกระจายอำนาจพ.ศ. 2542

พ.ร.บ.บริหารราชการแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. 2476 (ราชการส่วนกลาง/ภูมิภาค/ท้องถิ่น)

พ.ร.บ.จัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 (เทศบาลนคร/เมือง/ตำบล)

เน้นการกระจายอำนาจการสั่งการจากส่วนกลางไปยังส่วนภูมิภาค

ส่วนกลาง/ภูมิภาคควบคุมอบจ. อบต. สภาตำบล สุขาภิบาล ฯลฯ อย่างใกล้ชิด

การตั้งอปท.รูปแบบพิเศษ (กทม. /เมืองพัทยา)

W.Tanchai 26/04/62

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวดที่ 14

การปกครองส่วนท้องถิ่น (ม.249-254)

7

ม. 249

- การจัดตั้งอปท. ในรูปแบบใดให้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นและความสามารถในการปกครองตนเอง

ม. 250

- การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น

ม. 250

- อปท. มีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจการสาธารณะ และต้องสอดคล้องกับรายได้ของอปท.
- อปท. จะร่วมหรือมอบหมายให้เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการได้

ม. 251

- การบริหารงานบุคคลของอปท. ยึดระบบคุณธรรมและความเหมาะสม มีมาตรฐานสอดคล้องกัน

ม. 250

- รัฐต้องให้อปท. มีรายได้ของตนเองโดยจัดระบบภาษีหรือการจัดสรรภาษีที่เหมาะสม
- อปท. มีอิสระในการบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา การเงินและการคลัง

ม. 252-
254

- สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง
- อปท. ต้องเปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ
- ปชช. สามารถเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติหรือถอดถอนสมาชิกสภา/ผู้บริหารท้องถิ่น

ประเด็นสำคัญในรัฐธรรมนูญ 2560

8

- การ ‘ทำบริการสาธารณะ’ และ ‘กิจกรรมสาธารณะ’
 - ▣ รัฐธรรมนูญขยายอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นในการทำ ‘กิจกรรมสาธารณะ’ ที่เดิมไม่สามารถทำได้ เช่น กิจกรรมการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (งานประเพณีต่าง ๆ) กิจกรรมการส่งเสริมกีฬา เป็นต้น
 - ▣ มาตรา 250 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ.....
- การแข่งขันกับเอกชน
 - มาตรา 75 เกี่ยวกับการห้ามรัฐแข่งขันกับเอกชนได้เพิ่ม “ข้อยกเว้น” ให้รัฐสามารถจัดทำบริการสาธารณะได้
 - รัฐต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม การจัดให้มีสาธารณูปโภคหรือการจัดทำบริการสาธารณะ
- การเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันในการจัดบริการสาธารณะ (**Contestability**)
 - ▣ มาตรา 250 ในการจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะใดที่เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น..... องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะร่วมหรือมอบหมายให้เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการนั้นก็ได้

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ.2542

9

มาตรา 6 – 15 การกำหนดให้มีคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สกถ.)

มาตรา 30-34 กำหนดให้มีการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา 16-22 กำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา 23-29 กำหนดภาษีและอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมาตรา 30 กำหนดสัดส่วนรายได้ของอปท.ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของรายได้รัฐบาล)

มาตรา 30 การกำหนดกรอบเวลาในการดำเนินการกระจายอำนาจตามพ.ร.บ.

แผนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการ
กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543

แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2551

ภารกิจที่ถ่ายโอน

- ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต
- ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษา
ความสงบเรียบร้อย
- ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยก
กรรมและการท่องเที่ยว
- ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญา
ท้องถิ่น

แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545

แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ.
2551

หลักการการกระจายอำนาจ

ตามแผนการกระจายอำนาจ

11

- ให้มีการถ่ายโอนภารกิจในการจัดบริการสาธารณะของรัฐแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ให้กำหนดการจัดเก็บภาษีและรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ให้มีการถ่ายโอนบุคลากรจากหน่วยงานของรัฐให้สอดคล้องกับการถ่ายโอนภารกิจ โดยอาจมีรูปแบบและแนวทางที่หลากหลาย
- ให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับการถ่ายโอนอำนาจและหน้าที่ และประกันความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รูปแบบการกระจายอำนาจ (Type of Decentralization)

13

1) กระจายอำนาจทางการบริหาร (administrative decentralization) ถ่ายโอนอำนาจหน้าที่และกลไกทางการบริหารให้ท้องถิ่นมีอิสระในการตัดสินใจ

2) การกระจายอำนาจทางการคลัง (financial decentralization) ถ่ายโอนงบประมาณและอำนาจการบริหารจัดการงบประมาณและการเงินการคลังให้ท้องถิ่น

3) การกระจายอำนาจทางการเมือง (political decentralization) มีระบบการเมืองที่คนในท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนร่วมกำหนดทิศทางของท้องถิ่น (ผ่านการเลือกตั้งและรูปแบบการมีส่วนร่วมทางตรงอื่น ๆ) เองและเป็นอิสระจากส่วนกลาง

ความหมายของการคลังท้องถิ่น

14

- การคลังท้องถิ่น หมายถึง การบริหารงานคลังของอปท. อย่างเป็นอิสระและพึ่งพาตนเองได้เกี่ยวกับ

การจัดหารายได้
(การรับเงิน)

การกำหนดรายจ่าย

การจัดทำ
งบประมาณ

การจัดซื้อจัดจ้าง

การรับเงิน การตรวจ
เงิน การฝากเงิน

การบัญชีและการ
ตรวจบัญชี

การกู้ยืมเงินและการ
ออกพันธบัตร

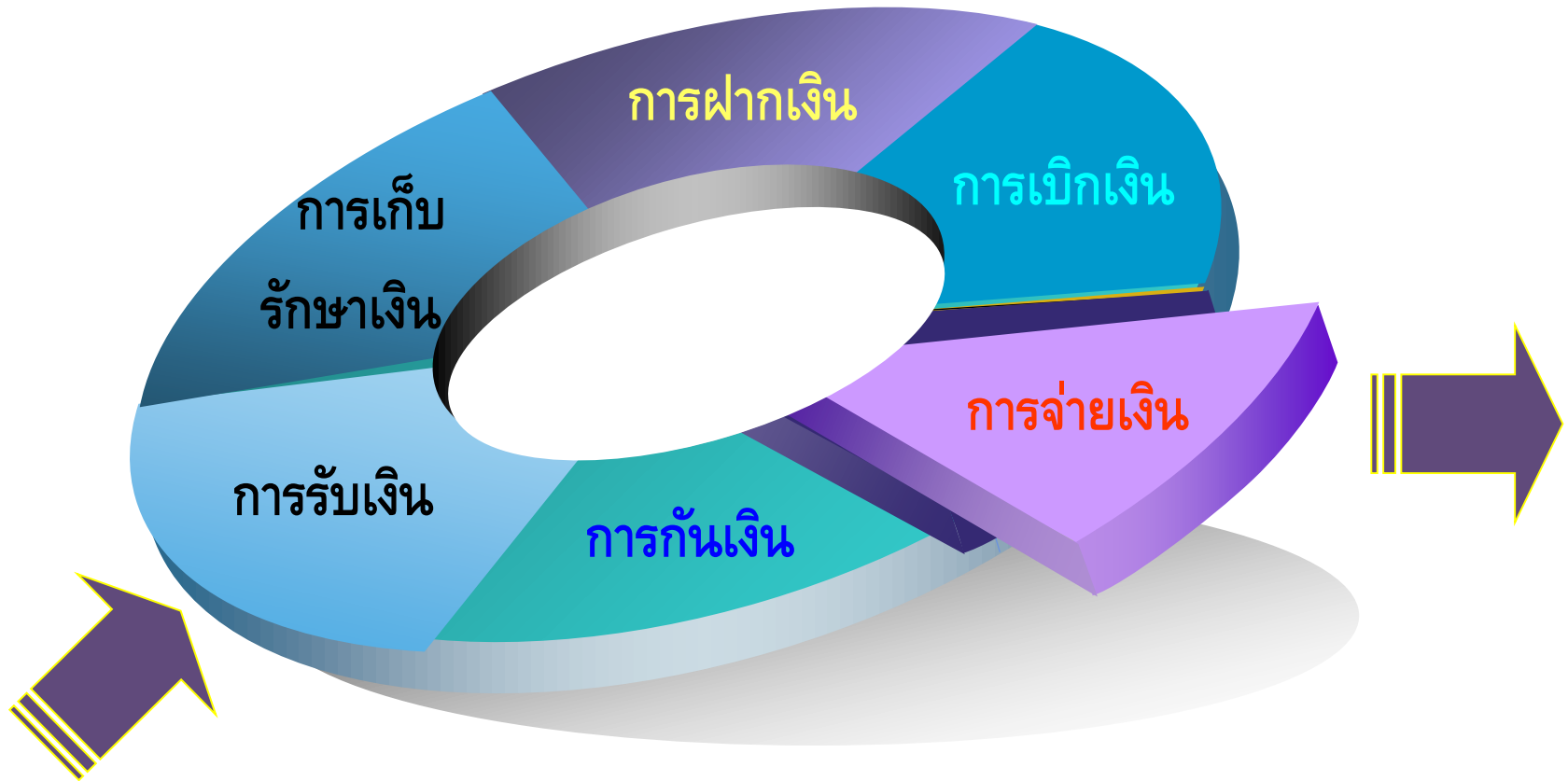
การลงทุน

- สำคัญอย่างไร

- ▣ การคลังท้องถิ่นมีความสำคัญมากในการที่จะช่วยทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสามารถในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารการเงินของ อปท.

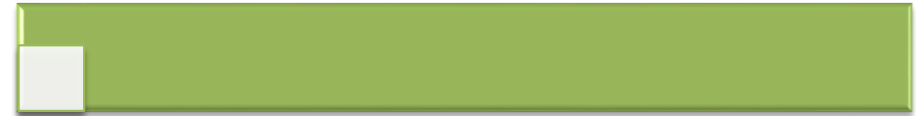
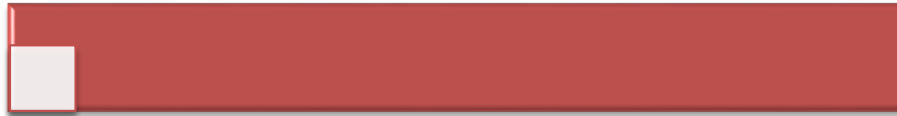
15

ทำไมต้องมีการกระจายอำนาจทางการคลังท้องถิ่น

16

ความเป็นอิสระทางการคลัง + การมีวินัยทางการคลัง

☐ การมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น/มีฐานภาษีกว้างขึ้น

☐ เพื่อช่วยสร้างประสิทธิภาพการให้บริการ
สาธารณะ

☐ ท้องถิ่นมีศักยภาพในการสร้าง/หารายได้

☐ การจัดทำนโยบายสาธารณะท้องถิ่นที่เป็น
อิสระมากขึ้น

☐ เพื่อให้ท้องถิ่นเกิด **Ownership**

☐ ความคุ้มค่า (Worthy) ทางการคลัง

☐ ความโปร่งใส (Transparency)

☐ การพร้อมรับผิดชอบ (Accountability)

☐ ความคุ้มค่าของนโยบายสาธารณะ

☐ การคำนึงถึงหลักวิชาทางเศรษฐศาสตร์
การคลัง และนโยบายสาธารณะ

ภาพรวมกฎหมายและสถานการณ์การคลังท้องถิ่นของ ประเทศไทย

สถานการณ์ภาพรวมการคลังท้องถิ่นของประเทศไทย

18

- ตั้งแต่การกระจายอำนาจตามรัฐธรรมนูญพ.ศ.2540 ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการคลังท้องถิ่น ดังนี้
 - ▣ การเพิ่มอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีและรายได้ต่อท้องถิ่น
 - ▣ การเพิ่มประเภทและชนิดของภาษีและรายได้ที่ไม่ใช่ภาษีที่ท้องถิ่นต้องจัดเก็บได้ หรือรัฐต้องจัดเก็บให้/แบ่งให้
 - ▣ การให้เงินอุดหนุนแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - ▣ การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาล (ปัจจุบันที่ร้อยละ 25)
 - ▣ การเพิ่มอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะ ที่ทำให้ท้องถิ่นต้องหารายได้เพื่อมารองรับค่าใช้จ่ายในการจัดภารกิจ

กฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการคลังของไทย

19

- ปัจจุบันมีกฎหมายที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการคลังของไทย ที่ควรคำนึงถึงทั้งหมด 7 ฉบับ คือ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561

พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. 2497

พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.2475

พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องถิ่น พ.ศ. 2508

พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510

ควรให้ความสำคัญ
กับ 3 ฉบับนี้ คือ

กฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการเมืองของไทย

20

- ประการแรก เพิ่มอำนาจในการจัดเก็บภาษีและรายได้ของท้องถิ่น เพิ่มประเภทและชนิดของภาษีกับรายได้ของท้องถิ่นที่สามารถจัดเก็บได้ เพิ่มการให้เงินอุดหนุนและกำหนดสัดส่วนงบประมาณที่ต้องจัดสรรให้ท้องถิ่น
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 250
 - ▣ รัฐต้องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเองโดยจัดระบบภาษีหรือการจัดสรรภาษีที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้อย่างเพียงพอ ในระหว่างที่ยังไม่อาจดำเนินการได้ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปพลางก่อน

กฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการคลังของไทย

21

- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542
- หมวด 3 ว่าด้วยการจัดสรรส่วนภาษีและอากรที่ให้ความสำคัญกับการสร้างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ
 - ระบุถึงรายได้จากภาษีอากร เงินรายได้และค่าธรรมเนียมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมาตรา 23-26 การให้ความสำคัญต่อการจัดเก็บภาษีอากรประเภทอื่น นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้
 - กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดเก็บภาษีและอากรเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนราชการ
 - เปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสร้างฐานรายได้ใหม่เช่น ค่าธรรมเนียมสนามบิน ค่าภาษีอากรศึกษา เป็นต้น

กฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการคลังของไทย

22

□ พ.ร.บ.กระจายอำนาจ พ.ศ.2542 มาตรา 30

- ▣ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาลกลางไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ภายในพ.ศ.2544
- ▣ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ภายในพ.ศ.2549 เพื่อให้ท้องถิ่นได้รับการจัดสรรรายได้อย่างเพียงพอ

□ พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549 มาตรา 30

- ▣ แก้ไขการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเนื่องจากไม่สามารถจัดสรรรายได้ตามกฎหมายกำหนด
- ▣ แก้ไขตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 เป็นต้นไปจะปรับลดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 แต่ยังคงจุดมุ่งหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ในอนาคตแทน

กฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการคลังของไทย

23

- ประการที่สอง การถ่ายโอนภารกิจและการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับรายได้ของอปท.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 250
 - ▣ การจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการใด ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคสี่ และกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกลไกและขั้นตอนในการกระจายหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจดังกล่าวของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

กฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการคลังของไทย

24

- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ.2542
- มาตรา 16-22 เพิ่มอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะ
- มาตรา 30 กำหนดให้
 - ▣ ให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
 - ▣ กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะของรัฐและขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง
 - ▣ กำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ให้รัฐทำหน้าที่ประสานความร่วมมือและช่วยเหลือการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ
 - ▣ กำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจ และหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม

กฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการคลังของไทย

25

□ การถ่ายโอนภารกิจตามมาตรา 30

□ แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 1) ถ่ายโอนได้ 186 ภารกิจ

- เช่น งานบำรุงรักษาทางหลวง ก่อสร้างทางลาดยาง งานบำรุงรักษาทาง การซ่อมแซมคลองส่งน้ำและอาคารชลประทาน สถานีขนส่งในเขตพื้นที่อปท. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ก่อสร้าง/ปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สวนสาธารณะ การบำบัดน้ำเสีย ฯลฯ

□ แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) ถ่ายโอนได้ 76 ภารกิจ

- สถานีอนามัย นายตรวจมาตราซั้ง ตวง วัด การให้ความคุ้มครองผู้บริโภค การกำกับดูแลโรงงาน การช่วยเหลือผู้ประสบภัยเบื้องต้น ฯลฯ

ภารกิจที่มากขึ้นย่อมหมายถึงความรับผิดชอบและการหางบประมาณมา
ดำเนินการตามภารกิจมากขึ้น

กฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการคลังของไทย

26

- **ประการที่สาม** การดำเนินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด
- **พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561**
- **มาตรา 6** รัฐต้องดำเนินนโยบายการคลัง การจัดทำงบประมาณ การจัดหารายได้ การใช้จ่าย การบริหารการเงินการคลัง และการก่อหนี้ อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้ ทั้งนี้ ตามหลักการรักษาเสถียรภาพและการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และหลักความเป็นธรรมในสังคม และต้องรักษาวินัยการเงินการคลังตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

กฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการคลังของไทย

27

- ส่วนที่ 2 การดำเนินการทางการคลังและงบประมาณ
- มาตรา 17 การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่หน่วยงานของรัฐต้องคำนึงถึง
- (5) กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเป็นไปเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการทำหน้าที่ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความสามารถในการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนความเหมาะสมและความแตกต่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ

กฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการคลังของไทย

28

- ส่วนที่ 6 การคลังท้องถิ่น
- มาตรา 64 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดเก็บรายได้ให้เพียงพอในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ
- ในกรณีที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่สามารถจัดเก็บรายได้ให้เพียงพอกับการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นและเหมาะสมไปพลางก่อน
- มาตรา 65 การจัดทำงบประมาณ การใช้จ่าย การก่อหนี้ผูกพัน และการบริหารทรัพย์สินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยต้องพิจารณาผลสัมฤทธิ์ความคุ้มค่า ความประหยัด และภาระทางการคลังที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

กฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการคลังของไทย

29

- **มาตรา 66** การจัดทำงบประมาณประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้พิจารณาฐานะการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น **ความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายเงินงบประมาณ** การจัดเก็บรายได้ในปีงบประมาณนั้น โดยให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพระราชบัญญัตินี้
- **มาตรา 67** การก่อหนี้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น **ถ้าเป็นการกู้เงินหรือการออกพันธบัตร** ให้อยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องที่ได้กำหนดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะด้วย
- การกู้เงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นการกู้เงินจากต่างประเทศหรือกู้เป็นเงินตราต่างประเทศ ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีก่อนด้วย

กฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการคลังของไทย

30

- หมวด 4 การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ
- มาตรา 76 ให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงานสถานะหนี้สาธารณะ หนี้ภาครัฐ และความเสี่ยงทางการคลัง ในวันสิ้นปีงบประมาณ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการเพื่อทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ
- มาตรา 77 ให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงาน ดังต่อไปนี้
- (3) รายงานการเงินรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภาพรวมโครงสร้างรายได้ของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย

สัดส่วนรายได้รวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรายได้ของ รัฐบาลต่อปีงบประมาณ 2542 – 2562 (หน่วย: ล้านบาท)

33

ปี	รวมรายได้ ท้องถิ่น	รวมรายได้ รัฐบาล	สัดส่วนต่อ รายได้ รัฐบาล	ปี	รวมรายได้ ท้องถิ่น	รวมรายได้รัฐบาล	สัดส่วนต่อ รายได้ รัฐบาล
2542	97,747.70	708,826.00	13.79	2552	414,382.23	1,604,640.00	25.82
2543	99,802.80	749,945.00	13.31	2553	340,995.18	1,350,000.00	25.26
2544	159,752.58	772,574.00	20.68	2554	431,255.00	1,650,000.00	26.14
2545	175,850.29	803,651.00	21.88	2555	527,467.00	1,980,000.00	26.77
2546	184,066.15	829,495.56	22.19	2556	527,670.00	2,100,000.00	27.27
2547	241,947.64	1,063,600.00	22.75	2557	622,625.00	2,275,000.00	27.37
2548	293,749.04	1,250,000.00	23.50	2558	646,343.78	2,325,000.00	27.89
2549	327,113.00	1,360,000.00	24.05	2559	656,238.60	2,330,000.00	28.16
2550	357,424.15	1,420,000.00	25.17	2560	687,891.61	2,343,000.00	29.36
2551	376,740.00	1,495,000.00	25.20	2561	720,822.04	2,450,000.00	29.42
				2562	751,485.16	2,550,000.00	29.47

จาก พ.ศ.2542-2562

W.Tanchai 26/04/62

รายได้รวมของท้องถิ่นเพิ่มขึ้นกว่า 700,000 ล้านบาท และมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นมากกว่าที่กฎหมายกำหนด

รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

34

รายได้ที่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น
จัดเก็บเอง

รายได้องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นที่รัฐจัดเก็บ
ให้ และ ที่รัฐแบ่งให้

เงินอุดหนุน

รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

35

- **รายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง** ที่กำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บ โดยกฎหมายจะควบคุมเฉพาะเรื่องอัตราภาษีและข้อกำหนดเกี่ยวกับการยกเว้นภาษีเท่านั้น
 - ภาษีโรงเรือนและที่ดิน
 - ภาษีบำรุงท้องที่
 - ภาษีป้าย
 - รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต รวมกับรายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์)

รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

36

□ รายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รัฐจัดเก็บให้ และ ที่รัฐแบ่งให้

▣ รายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รัฐจัดเก็บให้ หรือที่มักเรียกว่าภาษีที่รัฐจัดเก็บเพิ่มให้ท้องถิ่น (Surcharged taxes)

- ภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 ต้องจัดเก็บให้แก่อปท. 1 ใน 9 (หรือ 0.7%)
- ภาษีสรรพสามิต ภาษีสุรา ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน
- ภาษีโรงแรม ภาษียาสูบ และภาษีน้ำมัน (ที่ อบจ. สามารถเก็บเพิ่มได้)
- ค่าภาคหลวงแร่และค่าภาคหลวงปิโตรเลียม
- ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายว่าด้วยอาคารชุดให้แก่เทศบาลและ องค์การบริหารส่วนตำบลที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่

▣ รายได้ที่รัฐแบ่งให้ (Shared Tax)

- พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 กำหนดให้มีสัดส่วนที่รัฐจะต้องจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมกันในอัตราไม่เกินร้อยละ 30 ของรายได้ประเภทภาษีมูลค่าเพิ่มที่รัฐจัดเก็บได้

รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

37

□ เงินอุดหนุน

■ เงินอุดหนุนทั่วไป (general grant) แบ่งเป็น

- เงินอุดหนุนทั่วไปที่กำหนดตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้จ่ายได้เฉพาะโครงการ/กิจกรรมที่ระบุไว้เท่านั้น กับ
- เงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่ที่อนุญาตให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้จ่ายได้อย่างอิสระตามความต้องการของท้องถิ่น

■ เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ (specific grant) ซึ่งต้องมีการเสนอโครงการเพื่อผ่านการพิจารณาตามขั้นตอน โดยมีเงื่อนไขของการใช้จ่ายเพิ่มเติมเพราะเป็นโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือเป็นโครงการตามนโยบายของรัฐบาล

□ วัตถุประสงค์เงินอุดหนุน

เพื่อเป็นหลักประกันให้
อปท. สามารถ
จัดบริการสาธารณะได้
อย่างเท่าเทียม

ลดความเหลื่อมล้ำ

จูงใจให้องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นทำบริการ
ร่วมกับรัฐในรูปของ
Matching Fund

สร้างแรงจูงใจให้
ท้องถิ่นมีธรรมาภิบาล

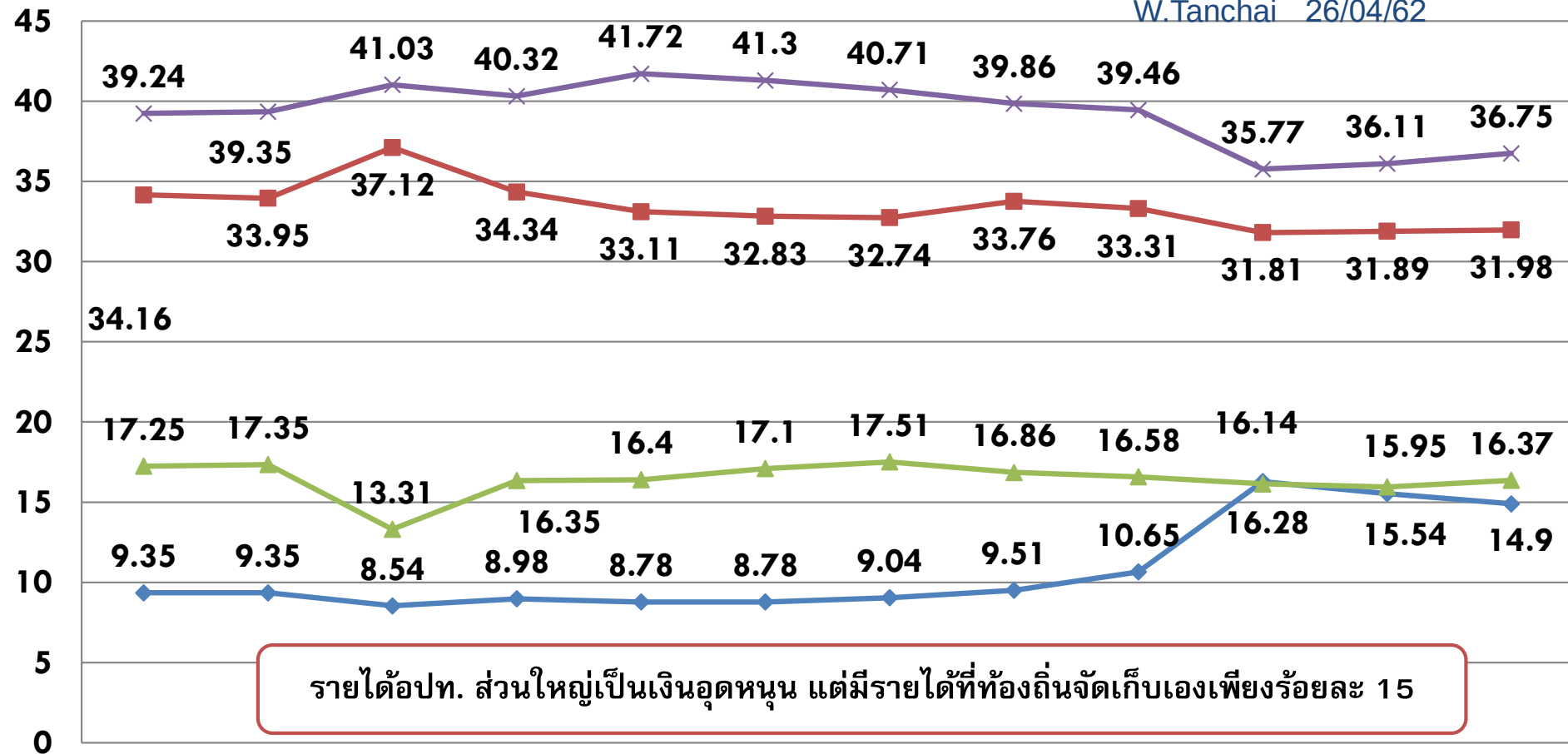
เป็นเงินรางวัลให้กับ
อปท. ที่ปฏิบัติงานดี

เปรียบเทียบรายได้อังค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปีงบประมาณพ.ศ.2551-2562 (หน่วย: ล้านบาท)

38

W.Tanchai 26/04/62

2551 2552 2553 2554 2555 2556 2557 2558 2559 2560 2561 2562

◆ รายได้ท้องถิ่นจัดเก็บเอง ■ รายได้ที่รัฐจัดเก็บให้ ▲ รายได้ที่รัฐแบ่งให้ ✕ เงินอุดหนุน

เปรียบเทียบรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ 2559-2562

39

ประเภท รายได้	ปีงบประมาณ (หน่วย : ล้านบาท)							
	2559	ร้อยละ	2560	ร้อยละ	2561	ร้อยละ	2562	ร้อยละ
รายได้ที่ท้องถิ่น จัดเก็บเอง	70,000.00	10.67	112,000.00	16.28	112,000.00	15.54	112,000.00	14.90
รายได้ที่รัฐบาล จัดเก็บให้	218,940.00	33.36	218,800.00	31.81	229,900.00	31.89	240,350.00	31.98
รายได้ที่รัฐแบ่งให้	109,000.00	16.61	111,000.00	16.14	115,000.00	15.95	123,000.00	16.37
เงินอุดหนุน	258,298.60	39.36	246,091.61	35.77	263,922.04	36.61	276,135.16	36.75
รวมรายได้ท้องถิ่น	656,238.60	100.00	687,891.61	100.0	720,822.04	100	751,485.16	100
รายได้รัฐบาล	2,330,000.00		2,343,000.00		2,450,000.0		2,550,000.0	
สัดส่วนต่อรายได้ รัฐบาล	28.16			29.36		29.42		29.47

พ.ศ.2560 และ 2561 เป็นปีที่รายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 10
พ.ศ.2561 เป็นปีแรกที่รายได้รวมของท้องถิ่นสูงมากกว่า 700,000 ล้านบาท

รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

40

□ ค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตและค่าปรับ

- **ค่าธรรมเนียม**เป็นเงินที่ อปท. เก็บจากประชาชนที่ได้รับบริการหรือได้รับประโยชน์จากท้องถิ่น ซึ่งอัตราค่าธรรมเนียมจะมาจากท้องถิ่นมีอำนาจการออกข้อบังคับเพื่อกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมได้ไม่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนดหรือถูกกำหนดไว้เป็นอัตราตายตัวที่ท้องถิ่นไม่ต้องออกข้อบัญญัติของตนเองอีก
- **ค่าใบอนุญาต**เป็นเงินที่เรียกเก็บจากผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการประเภทใดประเภทหนึ่งที่กฎหมายกำหนดให้ขออนุญาตจากท้องถิ่น
- **ค่าปรับ**เป็นโทษทางอาญาประเภทหนึ่ง que เปรียบเทียบปรับจากผู้กระทำความผิดตามข้อกำหนดท้องถิ่น หรือกฎหมายที่ให้ท้องถิ่นเป็นผู้บริหารตามกฎหมายนั้น

□ รายได้จากทรัพย์สิน

□ รายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์

□ รายได้เบ็ดเตล็ด

รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

41

- รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต รวมกับรายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์) มีสัดส่วนเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับรายได้จากทางอื่น

แหล่งรายได้ อปท. 2560-2561 (หน่วย: ล้านบาท)	2560	2561
1. รายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง	43,814.21	44,444.77
1.1 รายได้จากภาษี	30,482.73	30,547.10
1.2 รายได้ที่ไม่ใช่ภาษี	13,331.48	13,897.67
- ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	4,900.01	4,868.12
- รายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์	4,239.72	4,390.34
- รายได้จากทรัพย์สิน	916.37	757.33
- รายได้เบ็ดเตล็ด	3,168.68	3,719.54
- รายได้จากทุน	106.71	162.34
2. รายได้จากภาษีที่รัฐจัดเก็บให้	106,059.45	114,321.65
3. รายได้รัฐบาลแบ่งให้	48,285.41	49,379.93
4. เงินอุดหนุน	75,310.27	74,494.77

W.Tanchai 26/04/62

ปัญหาและความไม่เท่าเทียมทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปัญหาการคลังท้องถิ่นไทย

43

- ความอิสระทางการคลังด้านการกำหนดรายได้ (Revenues assignment)
- ความเหมาะสมของรายได้ที่มีกับภารกิจการจัดบริการสาธารณะที่ท้องถิ่นทำ (มีรายได้น้อย แต่ภารกิจมาก)
- ปัญหาด้านระบบการจัดเก็บและจัดสรรรายได้ของ อปท.
 - ▣ การกำหนดสัดส่วนรายได้ระดับชาติและรายได้ท้องถิ่น
 - ▣ การจัดเก็บภาษีและรายได้ท้องถิ่นที่จัดเก็บเองมีจำนวนไม่มากนัก
 - ▣ การเพิ่มสัดส่วนและการพึ่งพาเงินอุดหนุนทั่วไปที่กำหนดวัตถุประสงค์และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ
 - ▣ ข้อจำกัดในการเก็บรายได้ที่ไม่ใช่ภาษี เช่น ค่าธรรมเนียม กิจการพาณิชย์ ฯลฯ
- ปัญหาการกำกับดูแลด้านการบริหารการคลังและงบประมาณ

ความไม่เท่าเทียมทางการคลังของท้องถิ่น

44

- ปัจจุบันอปท. จำนวนมากประสบปัญหาความไม่เท่าเทียมทางการคลังในหลายลักษณะ เช่น

จังหวัดขนาดใหญ่
รายได้อปท. ต่อหัว
ประชากรมากกว่าที่อื่น

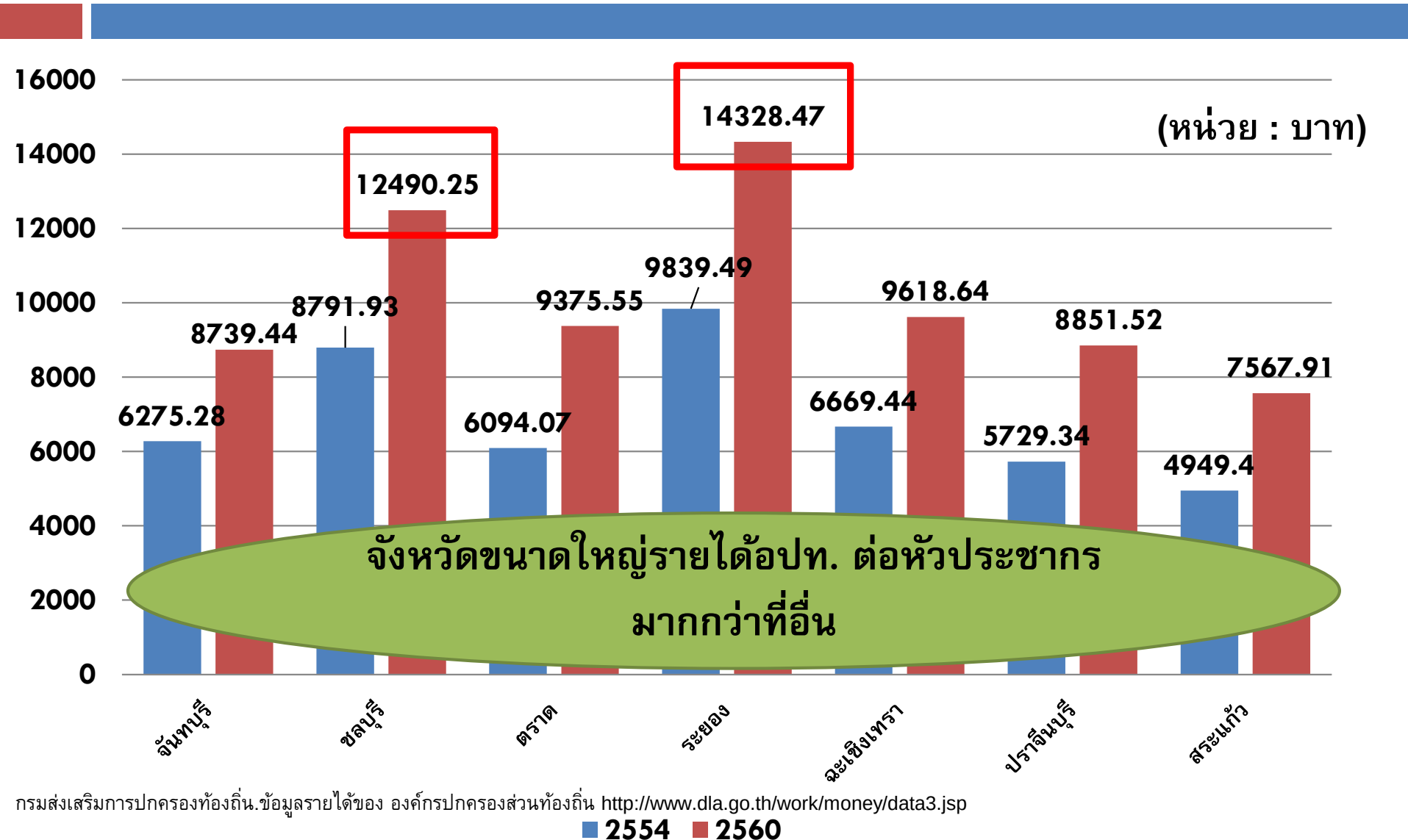
อปท. ที่มีประชากร
ใกล้เคียงกันแต่มี
รายได้มากกว่า

อปท. ที่มีประชากร
น้อยกว่าแต่มีรายได้
มากกว่า

อปท. ประเภทเดียวกัน
แต่มีรายได้อปท. เฉลี่ย
ต่อหัวต่างกัน

ฯลฯ

รายได้ของอปท. ต่อหัวประชากรประจำปีงบประมาณ 2554 และ 2560 แยกตามรายจังหวัดในภาคตะวันออก

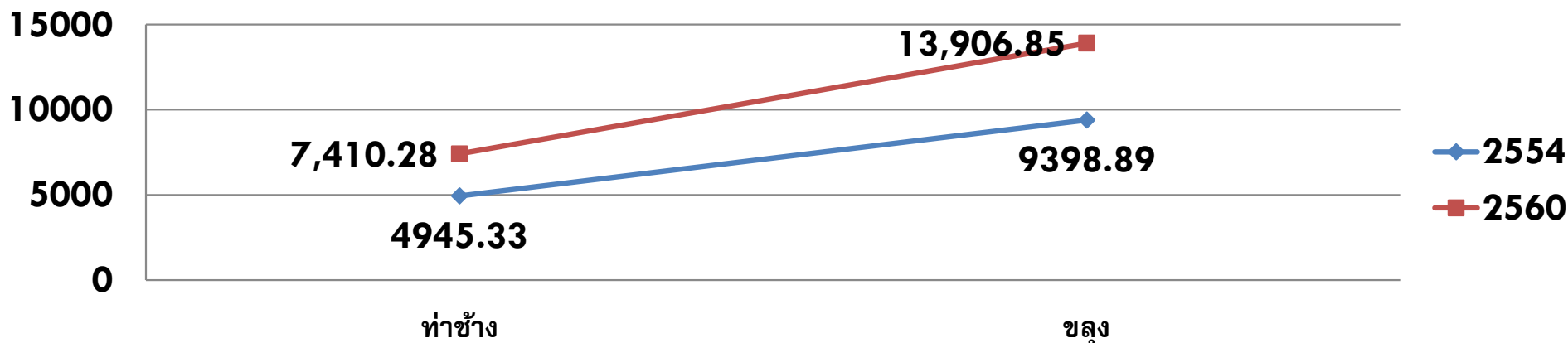

ข้อมูลรายได้จัดเก็บเอง รัฐจัดสรร เงินอุดหนุน ของเทศบาล เมืองในจังหวัดจันทบุรี พ.ศ.2554 และ 2560

อปท. ที่มีประชากรใกล้เคียงกันแต่มีรายได้มากกว่า

หน่วย: ล้านบาท	ปี	ประชากร	จัดเก็บเอง	รัฐจัดสรร	เงินอุดหนุน	รวม	รายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากร
เทศบาลเมืองท่าช้าง	2554	12,806	7.55	32.9	22.88	63.33	4945.33
	2560	13,878	20.37	52.75	29.72	102.84	7,410.28
เทศบาลเมืองขลุง	2554	11,244	9.96	27.44	68.18	105.58	9398.89
	2560	11,037	13.62	39.71	100.16	153.49	13,906.85

รายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากร

ข้อมูลรายได้จัดเก็บเอง รัฐจัดสรร เงินอุดหนุน ของ เทศบาลเมืองในจังหวัดชลบุรี พ.ศ.2560

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.ข้อมูลรายได้ของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น <http://www.dla.go.th/work/money/data3.jsp>

หน่วย: ล้านบาท	ปี	ประชากร	จัดเก็บเอง	รัฐจัดสรร	เงิน อุดหนุน	รวม	รายได้เฉลี่ยต่อหัว ประชากร
อปท. ประเภทเดียวกันที่มีประชากรน้อยกว่าแต่มีรายได้มากกว่า							
ชลบุรี	2554	31,988	52.48	120.45	256.73	429.66	13,431.91
	2560	28,636	61.13	167.87	263.56	492.55	17,206.38
บ้านสวน	2554	62,843	42.75	202.27	151.83	396.84	6,314.78
	2560	67,391	86.76	320.43	110.90	518.09	7,687.82
อปท. ประเภทเดียวกันที่มีประชากรใกล้เคียงกันแต่มีรายได้มากกว่า							
ศรีราชา	2554	20,816	54.74	74.28	121.11	250.13	12,016.23
	2560	23,929	88.47	160.65	162.78	411.90	17,213.42
สัตหีบ	2554	23,050	15.7	80.22	41.4	137.32	5,957.48
	2560	23,257	22.91	120.11	52.81	195.83	8,420.26

การกระจายอำนาจและการพัฒนาเศรษฐกิจ

49

- การกระจายอำนาจในปัจจุบันมิได้ให้ความสำคัญเฉพาะการเพิ่มประสิทธิภาพการคลังทั้งด้านการหารายได้และการใช้จ่ายงบประมาณของท้องถิ่นในพื้นที่

- แต่ต้องให้ความสำคัญกับการลดช่องว่างทางรายได้ กระจายผลบวกของการพัฒนาเศรษฐกิจผ่านการขับเคลื่อนบทบาทของรัฐบาลท้องถิ่นมากขึ้น

การกระจายอำนาจและการพัฒนาเศรษฐกิจ

50

- การขับเคลื่อนบทบาทของรัฐบาลท้องถิ่น ต้องดำเนินการใน 2 ด้าน คือ

การพัฒนาศักยภาพทางการคลังของอปท.

51

□ เป้าหมายการพัฒนาศักยภาพทางการคลังของอปท.

กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการปฏิบัติภารกิจของ อปท. และเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารการเงินการคลังให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น

สนับสนุนการรวมกลุ่มของ อปท. เพื่อเอื้อให้เกิดประโยชน์ต่อการประหยัดขนาด

สร้างกลไกการตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ โดยเปิดเผยข้อมูลด้านการเงินการคลังที่เป็นมาตรฐาน

การพัฒนาศักยภาพทางการคลังของอปท.

52

- การทบทวนโครงสร้างใหม่ของระบบภาษี
 - ▣ การนิยาม “ใหม่” ว่า “อะไรควรเป็นภาษีของรัฐ/ภาษีของท้องถิ่น”
- การขยายประเภทของภาษีท้องถิ่น
 - ▣ ให้มีภาษีประเภทใหม่ ๆ เพิ่มมากกว่าเดิม
 - ▣ การเก็บภาษีที่พรบ. กระจายอำนาจ พ.ศ.2542 อนุญาตแต่ท้องถิ่นยังไม่มีเก็บ
- การแบ่งหรือตกลงสัดส่วนของภาษีใหม่
 - ▣ ควรมีการปรับปรุงสัดส่วนหรือไม่ ? Ex. ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% (ส่วนกลางได้ร้อยละ 6.3 / ท้องถิ่นได้ 0.7)
 - ▣ การแบ่งภาษีมูลค่าเพิ่มตามพรบ. กระจายอำนาจ พ.ศ.2542 ควรแบ่งใหม่หรือไม่ ?
 - การแบ่งเท่ากันทุกแห่ง
 - การแบ่งตามจำนวนพื้นที่
 - การแบ่งตามจำนวนประชากร
 - การแบ่งตามรายได้

การพัฒนาศักยภาพทางการคลังของอปท.

53

- การปรับปรุงอัตราและการประเมินภาษีที่มีอยู่เดิม
- **Ex.** ร่างพ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง.....
- เป็นภาษีที่จะนำมาใช้ทดแทนพ.ร.บ.ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ.2508 และพ.ร.บ.ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.2475 ที่เป็นฐานรายได้หลัก
- เป็นการเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างทุกแปลง โดยใช้ฐานราคาประเมินของกรมธนารักษ์
 - ▣ อัตราภาษีที่ดินเพื่อการเกษตร จะเก็บสูงสุดไม่เกิน 0.2 % ของราคาประเมิน
 - ▣ อัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่ออยู่อาศัย จะเก็บไม่เกิน 0.5 % ของราคาประเมิน
 - ▣ ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ใช้ประโยชน์อื่น ๆ เก็บไม่เกิน 2 % ของราคาประเมิน
 - ▣ ที่รกร้างว่างเปล่าไม่ได้ทำประโยชน์ตามสมควรในช่ว 1-3 ปี เก็บในอัตราไม่เกิน 2 % ของราคาประเมิน แต่หากยังคงปล่อยทิ้งไว้จะขึ้นอัตราภาษีทุก 0.5% ทุก ๆ 3 ปี แต่ไม่เกิน 5%
 - ▣ อัตราจัดเก็บจริงจะขึ้นอยู่กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดได้ไม่เกินตามอัตราที่กำหนด

การพัฒนาศักยภาพทางการคลังของอปท.

54

- **Ex. ร่างพ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง.....**
- **ข้อเสนอแนะและวิจารณ์**
- ภาระของประชาชนซึ่งมีที่อยู่อาศัยในพื้นที่ที่มีราคาประเมินที่ดินสูง
- ผลักภาระการเก็บภาษีที่ดินแก่ผู้มีรายได้น้อยเพราะ
 - ▣ เก็บภาษีที่ดินที่มีราคาประเมินตั้งแต่ 1,000,000 บาทขึ้นไปตามอัตราขั้นบันไดสำหรับผู้ถือครองที่ดินตั้งแต่ 50 ตารางวา (ส่งผลกระทบต่อผู้มีรายได้น้อยในเมือง)
 - ▣ เก็บภาษีครอบคลุมถึงห้องเช่า / บ้านเช่า ที่เจ้าของฯ อาจผลักภาระทางภาษีแก่ผู้เช่า
- จะช่วยเพิ่มรายได้ให้กับอปท. อย่างมหาศาลและให้สิทธิอปท. ในการกำหนดอัตราภาษี
- ช่วยเร่งการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การพัฒนาศักยภาพทางการคลังของอปท.

55

□ เงินอุดหนุน

- ▣ การลดสัดส่วนเงินอุดหนุน / เน้นรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองมากขึ้น
- ▣ การลดเงินอุดหนุนเฉพาะกิจและเงินอุดหนุนตามวัตถุประสงค์ / เพิ่มเงินอุดหนุนทั่วไป
- ▣ ต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเพิ่มเครื่องมือด้านการหารายได้ของท้องถิ่น
- ▣ การทบทวนเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุน

การพัฒนาศักยภาพทางการคลังของอปท.

56

- การกำหนดรายได้ขั้นต่ำต่อหัวประชากรของท้องถิ่น
 - ▣ รายได้ขั้นต่ำที่ท้องถิ่นต้องใช้ และรัฐต้องจัดสรรงบประมาณเพื่ออุดหนุนให้ท้องถิ่นมีงบประมาณขั้นต่ำที่เหมาะสมต่อการจัดบริการสาธารณะ
 - Minimum Standard of Local Revenue / Capita
 - ▣ การกำหนดรายได้ขั้นต่ำควรคำนึงด้วยว่าจะให้เป็นสัดส่วนเท่าไรเมื่อเทียบกับรายได้ของรัฐบาลทั้งหมด
 - แต่ “รายได้ขั้นต่ำ” นี้ไม่ควรนับรวมกับร้อยละของรายได้ที่รัฐบาลต้องจัดสรรให้กับอปท. ตามกม. การกระจายอำนาจ ?
 - หรือควรเปลี่ยนการให้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ/ตามวัตถุประสงค์เป็น “รายได้ขั้นต่ำต่อหัวประชากร” แทน ?

การพัฒนาศักยภาพทางการคลังของอปท.

57

□ การพัฒนารายได้ท้องถิ่นทางอ้อม

- ▣ การกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านกลไกทางการเงินการคลังหรือนโยบายสาธารณะที่มีอยู่
 - Ex. การส่งเสริมการท่องเที่ยว / การอำนวยความสะดวกผู้ลงทุนด้านอุตสาหกรรม / การจัดตลาดการค้า
- ▣ ท้องถิ่นควรสร้าง/พัฒนาแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจโดยไม่จำเป็นต้องรอจากส่วนกลางอย่างเดียว หรือ ควรสร้างความร่วมมือระหว่างส่วนกลาง-ท้องถิ่น-เอกชนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น

□ การเพิ่มรายได้ประเภทอื่น

- ▣ การเพิ่มค่าธรรมเนียม / สาธารณูปโภค
- ▣ การหารายได้จากกิจการพาณิชย์
- ▣ การเพิ่มรายได้จากการลงทุนทางเศรษฐกิจ
- ▣ การเพิ่มรายได้จากเครื่องมือทางการเงินรูปแบบต่าง ๆ เช่น พันธบัตร / กองทุน

การประยุกต์ศาสตร์ท้องถิ่นที่คำนึงถึงการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น (Local Economic Development: LED)

58

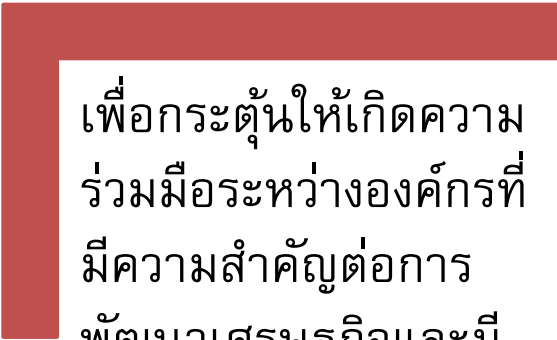
□ ความหมายการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น

- ▣ การเสริมสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจในพื้นที่ของท้องถิ่นเพื่อปรับปรุงให้เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจในอนาคตและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกคน
- ▣ ต้องอาศัยกระบวนการร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคธุรกิจ และองค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐทำงานร่วมกันเพื่อสร้างสภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการสร้างงานที่ดีขึ้น
- ▣ ท้องถิ่นต้องมีศักยภาพในการปรับตัวให้ทันกับพลวัตความเปลี่ยนแปลงของตลาดทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ

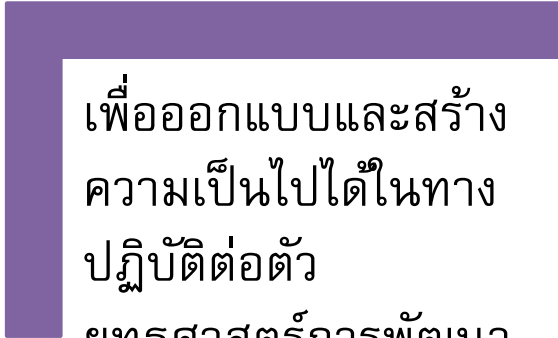
การปรับยุทธศาสตร์ท้องถิ่นที่คำนึงถึงการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น (Local Economic Development: LED)

59

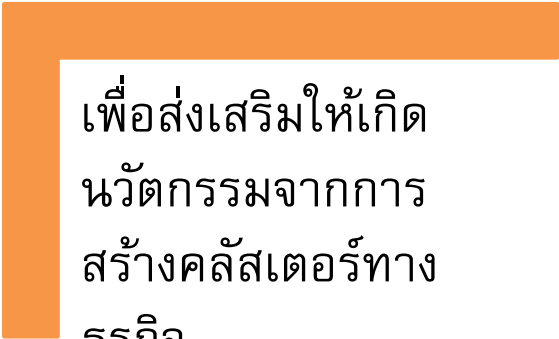
□ วัตถุประสงค์การกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น

เพื่อกระตุ้นให้เกิดความ
ร่วมมือระหว่างองค์กรที่
มีความสำคัญต่อการ
พัฒนาเศรษฐกิจและมี
นโยบายร่วมกัน

เพื่อออกแบบและสร้าง
ความเป็นไปได้ในทาง
ปฏิบัติต่อตัว
ยุทธศาสตร์การพัฒนา
เศรษฐกิจท้องถิ่น

เพื่อส่งเสริมให้เกิด
นวัตกรรมจากการ
สร้างคลัสเตอร์ทาง
ธุรกิจ

การปรับยุทธศาสตร์ท้องถิ่นที่คำนึงถึงการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น

60

□ แนวทางการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น

1.

- การแสวงหาจุดยืน (Positioning) ในการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) และเป้าหมายปลายที่ต้องการ (Goal) ของพัฒนาเศรษฐกิจ

2.

- อาศัยกระบวนการร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคธุรกิจ และองค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐทำงานร่วมกัน

3.

- อาศัยเครื่องมือและรูปแบบองค์กรที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ

4.

- สร้างรายได้ สร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น

5.

- สร้างผลกระทบเชิงทวีคูณ (Multiplier effect) ที่สามารถวัดได้ เพื่อเพิ่มอำนาจการซื้อ (Purchasing power) เพิ่มการจัดเก็บภาษีและขยายฐานภาษีและผลผลิตมวลรวมประชาชาติ

กรอบการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น

การพัฒนาเศรษฐกิจ

คุณภาพชีวิต

การมีงานทำ

ประชาชนมีรายได้

สภาพแวดล้อมที่ดี

มีสิ่งแวดล้อมที่ดี
และยั่งยืน

โครงสร้างพื้นฐาน
ดี

ฐานการเงินการ
คลังที่ดี

มีความปลอดภัย

วัฒนธรรมที่ดี

ผลสัมฤทธิ์

มีการจ้างงาน

ภาษีและรายได้ท้องถิ่น
ที่เหมาะสม

แรงจูงใจการ
ลงทุนท้องถิ่น

บริการสาธารณะท้องถิ่น
ที่ดี

เสถียรภาพการบริหารงาน
ท้องถิ่น

มีกฎหมายและระเบียบ
ท้องถิ่นที่ดี

มีสถาน
ประกอบการ

โอกาสการประกอบธุรกิจที่ดี

ปัจจัยสนับสนุนชั้นกลาง

นโยบายการ
คลังที่ชัดเจน

มีแผน
ยุทธศาสตร์ที่
ต่อเนื่องและ
ชัดเจน

มีกลยุทธการ
ลงทุนพื้นฐาน
และทรัพยากร
มนุษย์ที่ดี

ผู้บริหารมี
วิสัยทัศน์และ
เป็นผู้นำ

มีความร่วมมือ
ระหว่างกลุ่ม

เครื่องมือและตัวอย่างของการพัฒนาเศรษฐกิจ

62

1) กลยุทธ์การให้แรงจูงใจทางการเงิน (Financial incentives)

- การสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทางการเงิน

2) การพัฒนาบริการสาธารณะพื้นฐาน (Public improvement)

- โรงพยาบาล อบจ. ภูเก็ต

3) การสนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public-private partnerships: PPPs)

- โครงการรถไฟฟ้า BTS
- โครงการ PAKA, อบจ. กระบี่

ยุทธศาสตร์ชาติและการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นของประเทศไทย

63

- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติการพัฒนาพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (พ.ศ. 2561 – 2580)
- เป้าหมายและตัวชี้วัด
 - ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น เกิดศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมในทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อกระจายความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
 - พื้นที่ที่มีแผนผังภูมิโนเวศเพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืน และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ รวมทั้งผังพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งโบราณคดี
 - ลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่
- สรุปสาระสำคัญ
 - การพัฒนาเมืองและพื้นที่พิเศษมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาพื้นที่ในภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อลดความแออัดของประชากรในกรุงเทพฯ และภาคกลาง กระจายความเจริญออกไปยังพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ของประเทศ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่โดยเฉพาะศูนย์เศรษฐกิจแหล่งที่อยู่อาศัย พื้นที่เฉพาะเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์ในเขตเมือง ประกอบด้วย 2 แผนย่อย ดังนี้ (1) **การพัฒนาเมืองอัจฉริยะน่าอยู่** แบ่งการพัฒนาออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ เมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ เมืองขนาดกลาง และเมืองในพื้นที่พิเศษ และ (2) **การพัฒนาพื้นที่พิเศษ** เน้นการสร้างฐานเศรษฐกิจใหม่ทั้งบริเวณชายแดนและพื้นที่ตอนใน โดยส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ตามศักยภาพและฐานทรัพยากรและเศรษฐกิจในพื้นที่

ยุทธศาสตร์ชาติและการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นของประเทศไทย

- โครงการ **Flagship** ในช่วงระยะ 5 ปีแรก (2561 – 2565)
 - 1. โครงการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในพื้นที่เมืองให้รองรับความต้องการของคนทุกกลุ่มในเมืองศูนย์กลางความเจริญและเมืองในพื้นที่พิเศษ (มท.)
 - 2. โครงการพัฒนาระบบโทรคมนาคมสื่อสาร และโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในเมืองศูนย์กลางความเจริญและเมืองในพื้นที่พิเศษ (ดศ.)
 - 3. โครงการพัฒนาฐานข้อมูลและระบบวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาเมืองที่เปิดให้สาธารณะเข้าถึงได้ (มท. ดศ. วท. (GISTDA) สคช.)
 - 4. โครงการปรับปรุงท่าอากาศยานระนอง (คค.)
 - 5. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบนเกาะพยาม (จ.ระนอง) (มท.)
 - 6. โครงการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อสุขภาพด้วยนวัตกรรมในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (วท.)

ที่ตั้งเมืองศูนย์กลางความเจริญ

สปป.ลาว

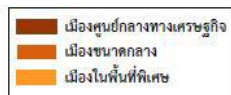
เมียนมา

กัมพูชา

ทะเลอันดามัน

อ่าวไทย

มาเลเซีย

ยุทธศาสตร์ชาติและการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นของประเทศไทย

65

- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติการพัฒนาพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (พ.ศ. 2561 – 2580)
- 2.2 เป้าหมายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ
 - ▣ 2.2.1 ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน
 - ▣ 2.2.2 ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
 - ▣ 2.2.3 ศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมกระจายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ และ ลดความเหลื่อมล้ำ
 - ▣ 2.2.4 ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมได้รับการอนุรักษ์และรักษาให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน
- 3.1 แผนย่อยการพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะและแนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนา

2. พัฒนาเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ โดยจัดระเบียบเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจให้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล มีความสามารถในการแข่งขันในระดับนานาชาติในยุค 4.0 รวมถึงเป็นเมืองน่าอยู่อัจฉริยะที่มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการ
3. พัฒนาเมืองขนาดกลางให้เป็นเมืองน่าอยู่ที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สังคมและการบริการให้กับพื้นที่โดยรอบโดยเน้นการต่อยอดจากฐานเศรษฐกิจที่มีในพื้นที่
4. พัฒนาเมืองในพื้นที่พิเศษให้เป็นเมืองน่าอยู่ที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อนพื้นที่พิเศษให้เป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ของประเทศ

ยุทธศาสตร์ชาติและการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นของประเทศไทย

66

- พัฒนาเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ โดยจัดระเบียบเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจให้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล มีความสามารถในการแข่งขันในระดับนานาชาติในยุค 4.0 รวมถึงเป็นเมืองนำอยู่อัจฉริยะที่มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการ
- พัฒนา 6 เมืองหลักของภูมิภาคในช่วง 5 ปีแรก ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เชียงใหม่ ขอนแก่น เมืองในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก สงขลา และภูเก็ต
 - จัดทำแผนแม่บทพื้นที่ศูนย์กลางความเจริญตามความเหมาะสมของพื้นที่ของแต่ละเมือง
 - พัฒนาระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่เพื่อให้เป็นระบบการสัญจรหลักของคนในเมือง รวมถึงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคม สื่อสาร และดิจิทัลที่ทันสมัย
 - พัฒนาระบบเศรษฐกิจยุคดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเขตนวัตกรรมเพื่อให้เกิดบรรยากาศที่เหมาะสมกับการพัฒนานวัตกรรมและการสร้างวิสาหกิจรูปแบบใหม่
 - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมให้สามารถยกระดับคุณภาพชีวิต และส่งเสริมศักยภาพของประชาชนอย่างเต็มรูปแบบ
 - จัดระบบและเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองให้เพียงพอต่อจำนวนประชากร
 - พัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับการกระจายโอกาสการมีงานทำ

ยุทธศาสตร์ชาติและการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นของประเทศไทย

67

- พัฒนาเมืองขนาดกลางให้เป็นเมืองน่าอยู่ที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สังคมและการบริการให้กับพื้นที่โดยรอบโดยเน้นการต่อยอดจากฐานเศรษฐกิจที่มีในพื้นที่
 - ▣ จัดทำแผนแม่บทพื้นที่ศูนย์กลางความเจริญตามความเหมาะสมของการใช้พื้นที่ของแต่ละเมือง
 - ▣ ยกระดับระบบโครงสร้างพื้นฐานในเมืองขนาดกลางให้ครอบคลุมได้มาตรฐาน
 - ▣ พัฒนาเศรษฐกิจโดยเน้นการต่อยอดจากพื้นฐานเศรษฐกิจที่มีในพื้นที่
 - ▣ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมให้ได้มาตรฐานและเพียงพอต่อความต้องการ
 - ▣ มีการวางแผนเพื่อสงวนและรักษาพื้นที่สีเขียวอย่างเป็นระบบเพื่อป้องกันการรุกรานพื้นที่สีเขียวจากการขยายตัวของเมืองในอนาคต

ยุทธศาสตร์ชาติและการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นของประเทศไทย

68

- พัฒนาเมืองในพื้นที่พิเศษให้เป็นเมืองนำอยู่ที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อนพื้นที่พิเศษให้เป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ของประเทศ
 - ▣ จัดทำแผนแม่บทพื้นที่และแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินตามความเหมาะสมของการใช้พื้นที่ของแต่ละเมืองให้สอดคล้องกับแผนขับเคลื่อนพื้นที่พิเศษและหลักการทำผังภูมินิเวศ
 - ▣ พัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ให้ทั่วถึงและสามารถเชื่อมโยงกับพื้นที่โดยรอบและประเทศเพื่อนบ้านเพื่อให้เกิดเส้นทางการค้าและฐานเศรษฐกิจใหม่ของประเทศ
 - ▣ ส่งเสริมเศรษฐกิจและการสร้างงานที่สอดคล้องกับศักยภาพ โอกาส และความต้องการของประชาชนในพื้นที่
 - ▣ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมให้ได้มาตรฐานและเพียงพอต่อความต้องการ รองรับการพัฒนาพื้นที่พิเศษ
 - ▣ พัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและการรักษาพื้นที่สีเขียวที่มีประสิทธิภาพ

เป้าหมายและตัวชี้วัด

69

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				หมายเหตุ
		2561-2565	2566-2570	2571-2575	2576-2580	
การพัฒนาเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจให้เป็นเมืองนำอยู่และสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติ	จำนวนเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่มีการพัฒนาศูนย์เศรษฐกิจแหล่งที่อยู่อาศัยและพื้นที่เฉพาะ	6 เมือง (กรุงเทพ และปริมณฑล เชียงใหม่ ขอนแก่น เมืองในพื้นที่ EEC สงขลา ภูเก็ต)	-	-	-	-
การพัฒนาเมืองขนาดกลางให้เป็นเมืองนำอยู่ที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจสังคม และการบริการให้กับพื้นที่โดยรอบ	จำนวนเมืองขนาดกลางที่ได้รับการพัฒนา	-	7 เมือง (เชียงใหม่ พะเยา นครศรีธรรมราช พิษณุโลก นครราชสีมา หนองคาย และ มุกดาหาร)	7 เมือง (สุราษฎร์ธานี น่าน อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี บุรีรัมย์ นครสวรรค์ สระบุรี)	6 เมือง (ร้อยเอ็ด สกลนคร กระบี่ ยะลา ราชนบุรี และลำปาง)	-
การพัฒนาเมืองในพื้นที่พิเศษให้เป็นเมืองนำอยู่ที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนพื้นที่พิเศษให้เป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ของประเทศ	จำนวนเมืองในพื้นที่พิเศษที่ได้รับการพัฒนา	2 เมือง (ระนอง และชุมพร)	2 เมือง (ตากและสระแก้ว)	-	4 เมือง (นครพนม นครศรีธรรมราช ชนราธิวาส และตราด)	-

70

ซักถาม&แลกเปลี่ยน